

ESPAINIAKO ERRESUMAKO AUTONOMIA-ERKIDEGOEN, PROBINTZIEN ETA PROBINTZIA-HIRIBURUEN IZENAK¹

(Arau zuzendua eta eguneratua)

ATARIKOA

Hamaika urte joan dira Euskaltzaindiak onomastika alorreko lehenengo arauak eman zituenetik (32. Araua, Espainiako Erresumako probintzia eta elkarte autonomoen izenak, 1995eko apirilaren 28koa; eta 36. Araua, 1995eko ekainaren 30ekoa, Frantziako Errepublikako eskualde izenak). Hori dela eta, Akademiak egoki ikusi du arauak berraztertzea. 1995eko apirilaren 28an onartutako 32. Araua, Espainiako Erresumako probintzia eta elkarte autonomoen izenak, aztertu da oraingo honetan.

Arau horiek eman zirenetik, aldaketa batzuk izan dira izen ofizialetan (adibidez, 1997an *Illes Balears* izena hartu zuen ordura arte *Islas Baleares* izena zuen probintziak). Era berean, 32. Araua argitaratuz geroztik emandako arau berriek aldaketa batzuk ekarri dituzte izendapenetan (adibidez, «elkarte autonomoak» eta «komunitateak» aipatzen dira arau hartan, baina 45. Arauak –*Gure egitura politiko batzuen euskal izenez– erkidego* hitza hobetsi zuen komunitate politikoa adierazteko). Izen batzuk ere falta ziren, eta oraingo honetan erantsi egin dira, osatzearren. Azkenik, zerrendak aurkezteko era ere aldatu da, erabilgarriagoa izan dadin

* * *

Espainiako Erresumaren administrazio-banaketa hiru atalez osatua dago:

1. Autonomia-erkidegoak (gaztelaniaz, *comunidades autónomas*).
2. Autonomia-hiriak edo hiri autonomoak (gaztelaniaz, *ciudades autónomas*).
3. Probintziak.

* * *

1. AUTONOMIA-ERKIDEGOAK

1.1. Autonomia-erkidegoak euskal izenaren hurrenkeran

Izen ofizialak ematen dira, ohiko izendapena edo izendapen laburtua ere ematen da.

Erkidegoaren euskal izena	Erkidegoaren izen ofiziala
Andaluzia (Andaluziako Autonomia Erkidegoa)	Andalucía (Comunidad Autónoma de Andalucía)
Aragoi (Aragoiko Autonomia Erkidegoa)	Aragón (Comunidad Autónoma de Aragón)
Asturiasko Printzerria ² (Asturiasko Printzerriko Autonomia Erkidegoa)	Principado de Asturias (Comunidad Autónoma del Principado de Asturias)

¹ Euskaltzaindiak, Bilbon, 1995eko apirilaren 28an onarturiko testuaren ordez, beste berri hau onartu du Bilbon, 2006ko urriaren 27an.

² Izen historikoak *Asturietakoko Printzerria* eta *Asturietakoko Printzea*.

Erkidegoaren euskal izena	Erkidegoaren izen ofiziala
Asturias Balear Uharteak	Asturias ³ Illes Balears
(Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoa) Balear Uharteak / Balearrak	(Comunidad Autónoma de las Illes Balears ⁴) Islas Baleares / Balears
Errioxa (Errioxako Autonomia Erkidegoa)	La Rioja (Comunidad Autónoma de La Rioja)
Euskal Autonomia Erkidegoa	Comunidad Autónoma del País Vasco País Vasco / Euskadi
Extremadura (Extremadurako Autonomia Erkidegoa)	Extremadura (Comunidad Autónoma de Extremadura)
Galizia (Galiziako Autonomia Erkidegoa)	Galicia (Comunidad Autónoma de Galicia ⁵)
Gaztela eta Leon (Gaztela eta Leongo Autonomia Erkidegoa)	Castilla y León (Comunidad Autónoma de Castilla y León)
Gaztela-Mantxa (Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoa)	Castilla-La Mancha (Comunidad Autónoma de Castilla-La Mancha)
Kanariak (Kanarietako Autonomia Erkidegoa)	Canarias (Comunidad Autónoma de Canarias)
Kantabria (Kantabriako Autonomia Erkidegoa)	Cantabria (Comunidad Autónoma de Cantabria)
Katalunia (Kataluniako Autonomia Erkidegoa)	Cataluña (Comunidad Autónoma de Cataluña ⁶)
Madrilgo Erkidegoa (Madrilgo Autonomia Erkidegoa)	Comunidad de Madrid (Comunidad Autónoma de Madrid)
Murtziako Eskualdea (Murtziako Eskualdeko Autonomia Erkidegoa) Murcia	Región de Murcia (Comunidad Autónoma de la Región de Murcia) Murcia
Nafarroako Foru Erkidegoa ⁷ Nafarroa	Comunidad Foral de Navarra Navarra
Valentziako Erkidegoa	Comunitat Valenciana ⁸

1.2. Autonomia-erkidegoak izen ofizialaren hurrenkeran

Izen ofizialak ematen dira, ohiko izendapena edo izendapen laburtua ere ematen da.

Erkidegoaren izen ofiziala	Erkidegoaren euskal izena
Andalucía (Comunidad Autónoma de Andalucía)	Andaluzia (Andaluziako Autonomia Erkidegoa)
Aragón (Comunidad Autónoma de Aragón)	Aragoi (Aragoiko Autonomia Erkidegoa)

³ Asturias (babez), *Principáu d'Asturies* edo *Asturies*.

⁴ Katalanez, *Comunitat Autònoma de les Illes Balears*, *Illes Balears* edo *Balears*. Izen ofizial bakarra katalanezkoa izanagatik, gaztelaniazko lehengo izena erabili ohi da oraindik gaztelaniaz: *Islas Baleares* edo *Baleares*.

⁵ Galegoz, *Comunidade Autónoma de Galicia* edo *Galiza / Galtzia*.

⁶ Katalanez, *Comunitat Autònoma de Catalunya* edo *Catalunya*.

⁷ *Nafarroako Foru Komunitatea* izendapena ere erabili daiteke.

⁸ Izen ofizial bakarra katalanezkoa («valentziera»zkoa, autonomia-erkidego horretan erabiltzen den izendapen ofizialaren arabera) izanagatik, gaztelaniazko izena erabili ohi da oraindik gaztelaniaz: *Comunidad Valenciana*.

Erkidegoaren izen ofiziala	Erkidegoaren euskal izena
Canarias (Comunidad Autónoma de Canarias)	Kanariak (Kanarietako Autonomia Erkidegoa)
Cantabria (Comunidad Autónoma de Cantabria)	Kantabria (Kantabriako Autonomia Erkidegoa)
Castilla y León (Comunidad Autónoma de Castilla y León)	Gaztela eta Leon (Gaztela eta Leongo Autonomia Erkidegoa)
Castilla-La Mancha (Comunidad Autónoma de Castilla-La Mancha)	Gaztela-Mantxa (Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoa)
Cataluña (Comunidad Autónoma de Cataluña ⁹)	Katalunia (Kataluniako Autonomia Erkidegoa)
Comunidad Autónoma del País Vasco País Vasco / Euskadi	Euskal Autonomia Erkidegoa
Comunidad de Madrid (Comunidad Autónoma de Madrid)	Madrilgo Erkidegoa (Madrilgo Autonomia Erkidegoa)
Comunidad Foral de Navarra Navarra	Nafarroako Foru Erkidegoa ¹⁰ Nafarroa
Comunitat Valenciana ¹¹	Valentziako Erkidegoa
Extremadura (Comunidad Autónoma de Extremadura)	Extremadura (Extremadurako Autonomia Erkidegoa)
Galicia (Comunidad Autónoma de Galicia ¹²)	Galizia (Galiziako Autonomia Erkidegoa)
Illes Balears (Comunidad Autónoma de las Illes Balears ¹³) Islas Baleares / Balears	Balear Uharteak (Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoa) Balear Uharteak / Balearrak
La Rioja (Comunidad Autónoma de La Rioja)	Errioxa (Errioxako Autonomia Erkidegoa)
Principado de Asturias (Comunidad Autónoma del Principado de Asturias) Asturias ¹⁴	Asturiasko Printzerria ¹⁵ (Asturiasko Printzerriko Autonomia Erkidegoa) Asturias
Región de Murcia (Comunidad Autónoma de la Región de Murcia) Murcia	Murtziako Eskualdea (Murtziako Eskualdeko Autonomia Erkidegoa) Murtzia

⁹ Katalanez, *Comunitat Autònoma de Catalunya* edo *Catalunya*.

¹⁰ *Nafarroako Foru Komunitatea* izendapena ere erabil daiteke.

¹¹ Izen ofizial bakarra katalanezkoa («valentziera»zkoa, autonomia-erkidego horretan erabiltzen den izendapen ofizialaren arabera) izanagatik, gaztelaniazko izena erabili ohi da oraindik gaztelaniaz: *Comunidad Valenciana*.

¹² Galegoz, *Comunidade Autónoma de Galicia* edo *Galtza / Galicia*.

¹³ Katalanez, *Comunitat Autònoma de les Illes Balears*, *Illes Balears* edo *Balears*. Izen ofizial bakarra katalanezkoa izanagatik, gaztelaniazko lehenengo izena erabili ohi da oraindik gaztelaniaz: *Islas Baleares* edo *Baleares*.

¹⁴ Asturieraz (babez), *Principdu d' Asturias* edo *Asturies*.

¹⁵ Izen historikoak *Asturietakoko Printzerria* eta *Asturietakoko Printzea*.

1.3. Autonomia-erkidegoen datu osagarriak euskal izenaren hurrenkeran

Erkidegoaren euskal izena	Erkidegoaren izen ofiziala	Erkidego-heriburuaren izen ofiziala	Erkidego-heriburuaren euskal izena	Erkidegoko probintzien izen ofiziala	Erkidegoko probintzien euskal izena
Andaluzia	Andalucía	Sevilla	Sevilla ¹⁶	Almería Cádiz Córdoba Granada Huelva Jaén Málaga Sevilla	Almería Cádiz Kordoba Granada Huelva Jaén Málaga Sevilla
Aragoi	Aragón	Zaragoza	Zaragoza	Huesca ¹⁷ Teruel Zaragoza	Huesca Teruel Zaragoza
Asturiasko Printzerria	Principado de Asturias	Oviedo ¹⁸	Oviedo	Asturias	Asturias
Balear Uharteak	Illes Balears	Palma de Mallorca	Palma de Mallorca	Illes Balears	Balear Uharteak
Errioxa	La Rioja	Logroño	Logroño	La Rioja	Errioxa
Euskal Autonomia Erkidegoa	Comunidad Autónoma del País Vasco	Vitoria-Gasteiz	Gasteiz	Álava/Araba ¹⁹ Bizkaia Gipuzkoa	Araba Bizkaia Gipuzkoa
Extremadura	Extremadura	Mérida	Mérida	Badajoz Cáceres	Badajoz Cáceres
Galizia	Galicia	Santiago de Compostela	Santiago de Compostela ²⁰	A Coruña Lugo Ourense Pontevedra	Coruña Lugo Ourense Pontevedra
Gaztela eta Leon	Castilla y León	Valladolid ²¹	Valladolid	Ávila Burgos León Palencia Salamanca Segovia Soria Valladolid Zamora	Ávila Burgos León Palentzia Salamanca Segovia Soria Valladolid Zamora
Gaztela-Mantxa	Castilla-La Mancha	Toledo	Toledo	Albacete Ciudad Real Cuenca Guadalajara Toledo	Albacete Ciudad Real Cuenca Guadalajara Toledo
Kanariak	Canarias	Santa Cruz de Tenerife Las Palmas de Gran Canaria ²²	Santa Cruz de Tenerife Las Palmas de Gran Canaria	Las Palmas de Gran Canaria Santa Cruz de Tenerife	Las Palmas de Gran Canaria Santa Cruz de Tenerife

¹⁶ Euskarazko izen historikoa *Sibilia*.

¹⁷ Izen historikoa *Oska*.

¹⁸ Asturieraz (bablez), *Uviéu*.

¹⁹ Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako Batzar Nagusiek probintziaren izen ofizialak *Álava / Araba, Bizkaia eta Gipuzkoa* direla onartu bazuten ere, probintziaren izendapen ofizialaren aldaketa gauzatzeko, Espainiako Gortek onartu behar dituzte. Beraz, izendapen ofizialaren aldaketak ez dira oraindik gauzatu Estatuko legean.

²⁰ Euskarazko izen historikoa *Compostelako Donejakue*.

²¹ Autonomia-estatutuak ez du hiriburu ofizialik izendatzen. 1987tik, legez, Erkidegoko erakunde ofizialen egoitza Valladolid hirian dago. ²² Erkidegoaren hiriburutzat bi hiriei dagokie. Autonomia-erkidegoko lehendakariaren egoitza txandakatu egiten da legegintzalditik legegintzaldira.

Erkidegoaren euskal izena	Erkidegoaren izen ofiziala	Erkidego- hiriburuaren izen ofiziala	Erkidego- hiriburuaren euskal izena	Erkidegoko probintzien izen ofiziala	Erkidegoko probintzien euskal izena
Kantabria	Cantabria	Santander	Santander ²³	Cantabria	Kantabria
Katalunia	Cataluña	Barcelona	Bartzelona	Barcelona Girona Lleida Tarragona	Bartzelona Girona Lleida Tarragona
Madrilgo Erkidegoa	Comunidad de Madrid	Madrid	Madril	Madrid	Madril
Murtziako Eskualdea	Región de Murcia	Murcia	Murtzia	Murcia	Murtzia
Nafarroako Foru Erkidegoa ²⁴	Comunidad Foral de Navarra	Pamplona/Iruña	Iruña	Navarra	Nafarroa
Valentziako Erkidegoa	Comunitat Valenciana	Valencia	Valentzia	Alacant / Alicante Castelló / Castellón València / Valencia	Alacant Castelló Valentzia

1.4. Autonomia-erkidegoen datu osagarriak izen ofizialaren hurrenkeran

Erkidegoaren izen ofiziala	Erkidegoaren euskal izena	Erkidego- hiriburuaren izen ofiziala	Erkidego- hiriburuaren euskal izena	Erkidegoko probintzien izen ofiziala	Erkidegoko probintzien euskal izena
Andalucía	Andaluzia	Sevilla ²⁵	Sevilla	Almería Cádiz Córdoba Granada Huelva Jaén Málaga Sevilla	Almería Cádiz Kordoba Granada Huelva Jaén Málaga Sevilla
Aragón	Aragoi	Zaragoza	Zaragoza	Huesca ²⁶ Teruel Zaragoza	Huesca Teruel Zaragoza
Canarias	Kanariak	Santa Cruz de Tenerife Las Palmas de Gran Canaria ²⁷	Santa Cruz de Tenerife Las Palmas de Gran Canaria	Las Palmas de Gran Canaria Santa Cruz de Tenerife	Las Palmas de Gran Canaria Santa Cruz de Tenerife
Cantabria	Kantabria	Santander	Santander ²⁸	Cantabria	Kantabria
Castilla y León	Gaztela eta Leon	Valladolid ²⁹	Valladolid	Ávila Burgos León Palencia Salamanca Segovia Soria Valladolid Zamora	Ávila Burgos León Palentzia Salamanca Segovia Soria Valladolid Zamora

²³ Euskarazko izen historikoa *Sanandere*.

²⁴ *Nafarroako Foru Komunitatea* izendapena ere erabil daiteke.

²⁵ Euskarazko izen historikoa *Sibilla*.

²⁶ Izen historikoa *Oska*.

²⁷ Erkidegoaren hiriburutza bi hiriei dagokie. Autonomia-erkidegoko lehendakariaren egoitza txandakatu egiten da legeintzalditik legeintzaldira.

²⁸ Euskarazko izen historikoa *Sanandere*.

²⁹ Autonomia-estatutuak ez du hiriburu ofizialik izendatzen. 1987tik, legez, Erkidegoko erakunde ofizialen egoitza Valladolid hirian dago.

Erkidegoaren izen ofiziala	Erkidegoaren euskal izena	Erkidego-hiriburuaren izen ofiziala	Erkidego-hiriburuaren euskal izena	Erkidegoko probintzien izen ofiziala	Erkidegoko probintzien euskal izena
Castilla-La Mancha	Gaztela-Mantxa	Toledo	Toledo	Albacete Ciudad Real Cuenca Guadalajara Toledo	Albacete Ciudad Real Cuenca Guadalajara Toledo
Cataluña	Katalunia	Barcelona	Bartzelona	Barcelona Girona Lleida Tarragona	Bartzelona Girona Lleida Tarragona
Comunidad Autónoma del País Vasco	Euskal Autonomia Erkidegoa	Vitoria-Gasteiz	Gasteiz	Álava/Araba ³⁰ Bizkaia Gipuzkoa	Araba Bizkaia Gipuzkoa
Comunidad de Madrid	Madrilgo Erkidegoa	Madrid	Madril	Madrid	Madril
Comunidad Foral de Navarra	Nafarroako Foru Erkidegoa ³¹	Pamplona/Iruña	Iruña	Navarra	Nafarroa
Comunitat Valenciana	Valentziako Erkidegoa	Valencia	Valentzia	Alacant/Alicante Castelló/Castellón València/Valencia	Alacant Castelló Valentzia
Extremadura	Extremadura	Mérida	Mérida	Badajoz Cáceres	Badajoz Cáceres
Galicia	Galizia	Santiago de Compostela ³²	Santiago de Compostela	A Coruña Lugo Ourense Pontevedra	Coruña Lugo Ourense Pontevedra
Illes Balears	Balear Uharteak	Palma de Mallorca	Palma de Mallorca	Illes Balears	Balear Uharteak
La Rioja	Errioxa	Logroño	Logroño	La Rioja	Errioxa
Principado de Asturias	Asturiasko Printzerria	Oviedo ³³	Oviedo	Asturias	Asturias
Región de Murcia	Murtziako Eskualdea	Murcia	Murtzia	Murcia	Murtzia

2. HIRI AUTONOMOAK

Hiri autonomoaren euskal izena	Hiri autonomoaren izen ofiziala	Hiriburuaren izen ofiziala	Hiriburuaren euskal izena
Ceutako Hiri Autonomoa	Ciudad Autónoma de Ceuta	Ceuta	Ceuta
Meliillako Hiri Autonomoa	Ciudad Autónoma de Melilla	Melilla	Melilla

³⁰ Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako Batzar Nagusiek probintziaren izen ofizialak *Álava / Araba, Bizkaia* eta *Gipuzkoa* direla onartu bazuten ere, probintziaren izendapen ofizialaren aldaketa gauzatzeko, Espainiako Gorteek onartu behar dituzte. Beraz, izendapen ofizialaren aldaketak ez dira oraindik gauzatu Estatuako legean.

³¹ *Nafarroako Foru Komunitatea* izendapena ere erabil daiteke.

³² Euskarazko izen historikoa *Compostelako Donejakue*.

³³ Asturieraz (bablez), *Uviéu*.

3. PROBINTZIAK

3.1. Probintziak euskal izenaren hurrenkeran

Probintziaren euskal izena	Probintziaren izen ofiziala	Hiriburuaren euskal izena	Hiriburuaren izen ofiziala	Autonomia-erkidegoa
Alacant	Alacant/Alicante	Alacant	Alacant/Alicante	Valentziako Erkidegoa
Albacete	Albacete	Albacete	Albacete	Gaztela-Mantxa
Almería	Almería	Almería	Almería	Andaluzia
Araba	Álava/Araba	Gasteiz	Vitoria-Gasteiz	Euskal Autonomia Erkidegoa
Asturias	Asturias ³⁴	Oviedo	Oviedo ³⁵	Asturias
Ávila	Ávila	Ávila	Ávila	Gaztela eta Leon
Badajoz	Badajoz	Badajoz	Badajoz	Extremadura
Balear Uharteak	Illes Balears ³⁶	Palma	Palma de Mallorca	Balear Uharteak
Bartzelona	Barcelona	Bartzelona	Barcelona	Katalunia
Bizkaia	Bizkaia ³⁷	Bilbo	Bilbao	Euskal Autonomia Erkidegoa
Burgos	Burgos	Burgos	Burgos	Gaztela eta Leon
Cáceres	Cáceres	Cáceres	Cáceres	Extremadura
Cádiz	Cádiz	Cádiz	Cádiz	Andaluzia
Castelló	Castelló/Castellón	Castelló de la Plana	Castelló de la Plana / Castellón de la Plana	Valentziako Erkidegoa
Ciudad Real	Ciudad Real	Ciudad Real	Ciudad Real	Gaztela-Mantxa
Coruña	A Coruña ³⁸	Coruña	A Coruña	Galizia
Cuenca	Cuenca	Cuenca	Cuenca	Gaztela-Mantxa
Errioxa	La Rioja	Logroño	Logroño	Errioxa
Gipuzkoa	Gipuzkoa ³⁹	Donostia	Donostia / San Sebastián	Euskal Autonomia Erkidegoa
Girona	Girona ⁴⁰	Girona	Girona	Katalunia
Granada	Granada	Granada	Granada	Andaluzia
Guadalajara	Guadalajara	Guadalajara	Guadalajara	Gaztela-Mantxa
Huelva	Huelva	Huelva	Huelva	Andaluzia
Huesca ⁴¹	Huesca	Huesca	Huesca	Aragoi
Jaén	Jaén	Jaén	Jaén	Andaluzia
Kantabria	Cantabria	Santander	Santander	Kantabria
Kordoba	Córdoba	Kordoba	Córdoba	Andaluzia

³⁴ Asturieraz (babez), *Asturies*.³⁵ Asturieraz (babez), *Uviéu*.³⁶ Izen ofizial bakarra katalanezkoa izan arren, batzuetan gaztelaniazko lehengo izena erabiltzen da oraindik: *Islas Balears*.³⁷ Bizkaiko Batzar Nagusiek probintziaren izen ofiziala *Bizkaia* dela onartu bazuten ere (12/86 Foru Araua), probintziaren izendapen ofizialaren aldaketa gauzatzeko, Espainiako Gorteek onartu behar dute. Beraz, izendapen ofizialaren aldaketa ez da oraindik gauzatu Estatuko legean.³⁸ Izen ofizial bakarra galegozkoa izan arren, batzuetan gaztelaniazko lehengo izena erabiltzen da oraindik: *La Coruña*.³⁹ Gipuzkoako Batzar Nagusiek probintziaren izen ofiziala Gipuzkoa dela onartu bazuten ere (161/90 Foru Araua), probintziaren izendapen ofizialaren aldaketa gauzatzeko, Espainiako Gorteek onartu behar dute. Beraz, izendapen ofizialaren aldaketa ez da oraindik gauzatu Estatuko legean.⁴⁰ Izen ofizial bakarra katalanezkoa izan arren, batzuetan gaztelaniazko lehengo izena erabiltzen da oraindik: *Gerona*.⁴¹ Izen historikoa *Oska*.

Probintziaren euskal izena	Probintziaren izen ofiziala	Hiriburuaren euskal izena	Hiriburuaren izen ofiziala	Autonomia-erkidegoa
Las Palmas	Las Palmas	Las Palmas Kanaria Handikoa	Las Palmas de Gran Canaria	Kanariak
León	León	León	León	Gaztela eta Leon
Lleida	Lleida ⁴²	Lleida	Lleida	Katalunia
Lugo	Lugo	Lugo	Lugo	Galizia
Madril	Madrid	Madril	Madrid	Madrilgo Erkidegoa
Málaga	Málaga	Málaga	Málaga	Andaluzia
Murtzia	Murcia	Murtzia	Murcia	Murtziako Eskualdea
Nafarroa	Navarra	Iruñea	Pamplona / Iruña	Nafarroa
Ourense	Ourense ⁴³	Ourense	Ourense	Galizia
Palentzia	Palencia	Palentzia	Palencia	Gaztela eta Leon
Pontevedra	Pontevedra	Pontevedra	Pontevedra	Galizia
Salamanca	Salamanca	Salamanca	Salamanca	Gaztela eta Leon
Santa Cruz Tenerifekoa	Santa Cruz de Tenerife	Santa Cruz Tenerifekoa	Santa Cruz de Tenerife	Kanariak
Segovia	Segovia	Segovia	Segovia	Gaztela eta Leon
Sevilla ⁴⁴	Sevilla	Sevilla	Sevilla	Andaluzia
Soria	Soria	Soria	Soria	Gaztela eta Leon
Tarragona	Tarragona	Tarragona	Tarragona	Katalunia
Teruel	Teruel	Teruel	Teruel	Aragoi
Toledo	Toledo	Toledo	Toledo	Gaztela-Mantxa
Valentzia	València/Valencia	Valentzia	València/Valencia	Valentziako Erkidegoa
Valladolid	Valladolid	Valladolid	Valladolid	Gaztela eta Leon
Zamora	Zamora	Zamora	Zamora	Gaztela eta Leon
Zaragoza	Zaragoza	Zaragoza	Zaragoza	Aragoi

3.2. Probintziak izen ofizialaren hurrenkeran

Probintziaren izen ofiziala	Probintziaren euskal izena	Hiriburuaren izen ofiziala	Hiriburuaren euskal izena	Autonomia-erkidegoa
A Coruña ⁴⁵	Coruña	A Coruña	Coruña	Galizia
Alacant/Alicante	Alacant	Alacant/Alicante	Alacant	Valentziako Erkidegoa
Álava/Araba	Araba	Vitoria-Gasteiz	Gasteiz	Euskal Autonomia Erkidegoa
Albacete	Albacete	Albacete	Albacete	Gaztela-Mantxa
Almería	Almería	Almería	Almería	Andaluzia
Asturias ⁴⁶	Asturias	Oviedo ⁴⁷	Oviedo	Asturias

⁴² Izen ofizial bakarra katalanezkoa izan arren, batzuetan gaztelaniazko lehengo izena erabiltzen da oraindik: *Lérida*.

⁴³ Izen ofizial bakarra galegozkoa izan arren, batzuetan gaztelaniazko lehengo izena erabiltzen da oraindik: *Orense*.

⁴⁴ Euskarazko izen historikoa *Sibilla*.

⁴⁵ Izen ofizial bakarra galegozkoa izan arren, batzuetan gaztelaniazko lehengo izena erabiltzen da oraindik: *La Coruña*.

⁴⁶ Asturieraz (babez), *Asturies*.

⁴⁷ Asturieraz (babez), *Uviéu*.

Probintziaren izen ofiziala	Probintziaren euskal izena	Hiriburuaren izen ofiziala	Hiriburuaren euskal izena	Autonomia-erkidegoa
Ávila	Ávila	Ávila	Ávila	Gaztela eta Leon
Badajoz	Badajoz	Badajoz	Badajoz	Extremadura
Barcelona	Bartzelona	Barcelona	Bartzelona	Katalunia
Bizkaia ⁴⁸	Bizkaia	Bilbao	Bilbo	Euskal Autonomia Erkidegoa
Burgos	Burgos	Burgos	Burgos	Gaztela eta Leon
Cáceres	Cáceres	Cáceres	Cáceres	Extremadura
Cádiz	Cádiz	Cádiz	Cádiz	Andaluzia
Cantabria	Kantabria	Santander	Santander	Kantabria
Castelló/Castellón	Castelló	Castelló de la Plana / Castellón de la Plana	Castelló de la Plana	Valentziako Erkidegoa
Ciudad Real	Ciudad Real	Ciudad Real	Ciudad Real	Gaztela-Mantxa
Córdoba	Kordoba	Córdoba	Kordoba	Andaluzia
Cuenca	Cuenca	Cuenca	Cuenca	Gaztela-Mantxa
Gipuzkoa ⁴⁹	Gipuzkoa	Donostia / San Sebastián	Donostia	Euskal Autonomia Erkidegoa
Girona ⁵⁰	Girona	Girona	Girona	Katalunia
Granada	Granada	Granada	Granada	Andaluzia
Guadalajara	Guadalajara	Guadalajara	Guadalajara	Gaztela-Mantxa
Huelva	Huelva	Huelva	Huelva	Andaluzia
Huesca	Huesca ⁵¹	Huesca	Huesca	Aragoi
Illes Balears ⁵²	Balear Uharteak	Palma de Mallorca	Palma	Balear Uharteak
Jaén	Jaén	Jaén	Jaén	Andaluzia
La Rioja	Errioxa	Logroño	Logroño	Errioxa
Las Palmas	Las Palmas	Las Palmas de Gran Canaria	Las Palmas Canaria Handikoa	Kanariak
León	León	León	León	Gaztela eta Leon
Lleida ⁵³	Lleida	Lleida	Lleida	Katalunia
Lugo	Lugo	Lugo	Lugo	Galizia
Madrid	Madril	Madrid	Madril	Madrilgo Erkidegoa
Málaga	Málaga	Málaga	Málaga	Andaluzia
Murcia	Murtzia	Murcia	Murtzia	Murtziako Eskualdea
Navarra	Nafarroa	Pamplona/Iruña	Iruña	Nafarroa
Ourense ⁵⁴	Ourense	Ourense	Ourense	Galizia

⁴⁸ Bizkaiko Batzar Nagusiek probintziaren izen ofiziala *Bizkaia* dela onartu bazuten ere (12/86 Foru Araua), probintziaren izendapen ofizialaren aldaketa gauzatzeko, Espainiako Gorteeek onartu behar dute. Beraz, izendapen ofizialaren aldaketa ez da oraindik gauzatu Estatuko legean.

⁴⁹ Gipuzkoako Batzar Nagusiek probintziaren izen ofiziala Gipuzkoa dela onartu bazuten ere (161/90 Foru Araua), probintziaren izendapen ofizialaren aldaketa gauzatzeko, Espainiako Gorteeek onartu behar dute. Beraz, izendapen ofizialaren aldaketa ez da oraindik gauzatu Estatuko legean.

⁵⁰ Izen ofizial bakarra katalanezkoa izan arren, batzuetan gaztelaniako lehengo izena erabiltzen da oraindik: *Gerona*.

⁵¹ Izen historikoa *Oska*.

⁵² Izen ofizial bakarra katalanezkoa izan arren, batzuetan gaztelaniako lehengo izena erabiltzen da oraindik: *Islas Baleares*.

⁵³ Izen ofizial bakarra katalanezkoa izan arren, batzuetan gaztelaniako lehengo izena erabiltzen da oraindik: *Lérida*.

⁵⁴ Izen ofizial bakarra galegozkoa izan arren, batzuetan gaztelaniako lehengo izena erabiltzen da oraindik: *Orense*.

Probintziaren izen ofiziala	Probintziaren euskal izena	Hiriburuaren izen ofiziala	Hiriburuaren euskal izena	Autonomia-erkidegoa
Palencia	Palentzia	Palencia	Palentzia	Gaztela eta Leon
Pontevedra	Pontevedra	Pontevedra	Pontevedra	Galizia
Salamanca	Salamanca	Salamanca	Salamanca	Gaztela eta Leon
Santa Cruz de Tenerife	Santa Cruz Tenerifekoa	Santa Cruz de Tenerife	Santa Cruz Tenerifekoa	Kanariak
Segovia	Segovia	Segovia	Segovia	Gaztela eta Leon
Sevilla	Sevilla ⁵⁵	Sevilla	Sevilla	Andaluzia
Soria	Soria	Soria	Soria	Gaztela eta Leon
Tarragona	Tarragona	Tarragona	Tarragona	Katalunia
Teruel	Teruel	Teruel	Teruel	Aragoi
Toledo	Toledo	Toledo	Toledo	Gaztela-Mantxa
València/Valencia	Valentzia	València/Valencia	Valentzia	Valentziako Erkidegoa
Valladolid	Valladolid	Valladolid	Valladolid	Gaztela eta Leon
Zamora	Zamora	Zamora	Zamora	Gaztela eta Leon
Zaragoza	Zaragoza	Zaragoza	Zaragoza	Aragoi

4. PROBINTZIA-HIRIBURUAK

4.1. Probintzia-hiriburuak euskal izenaren hurrenkeran

Hiriburuaren euskal izena	Hiriburuaren izen ofiziala	Probintziaren izen ofiziala	Probintziaren euskal izena	Autonomia-erkidegoa
Alacant	Alacant/Alicante	Alacant/Alicante	Alacant	Valentziako Erkidegoa
Albacete	Albacete	Albacete	Albacete	Gaztela-Mantxa
Almería	Almería	Almería	Almería	Andaluzia
Ávila	Ávila	Ávila	Ávila	Gaztela eta Leon
Badajoz	Badajoz	Badajoz	Badajoz	Extremadura
Bartzelona	Barcelona	Barcelona	Bartzelona	Katalunia
Bilbo	Bilbao	Bizkaia ⁵⁶	Bizkaia	Euskal Autonomia Erkidegoa
Burgos	Burgos	Burgos	Burgos	Gaztela eta Leon
Cáceres	Cáceres	Cáceres	Cáceres	Extremadura
Cádiz	Cádiz	Cádiz	Cádiz	Andaluzia
Castelló de la Plana	Castelló de la Plana / Castellón de la Plana	Castelló/Castellón	Castelló	Valentziako Erkidegoa
Ciudad Real	Ciudad Real	Ciudad Real	Ciudad Real	Gaztela-Mantxa
Coruña	A Coruña	A Coruña ⁵⁷	Coruña	Galizia
Cuenca	Cuenca	Cuenca	Cuenca	Gaztela-Mantxa

⁵⁵ Euskarazko izen historikoa *Sibilia*.

⁵⁶ Bizkaiko Batzar Nagusiek probintziaren izen ofiziala *Bizkaia* dela onartu bazuten ere (12/86 Foru Araua), probintziaren izendapen ofizialaren aldaketa gauzatzeko, Espainiako Gortek onartu behar dute. Beraz, izendapen ofizialaren aldaketa ez da oraindik gauzatu Estatuko legean.

⁵⁷ Izen ofizial bakarria galegozkoa izan arren, batzuetan gaztelaniazko lehengo izena erabiltzen da oraindik: *La Coruña*.

Hiriburuaren euskal izena	Hiriburuaren izen ofiziala	Probintziaren izen ofiziala	Probintziaren euskal izena	Autonomia-erkidegoa
Donostia	Donostia / San Sebastián	Gipuzkoa ⁵⁸	Gipuzkoa	Euskal Autonomia Erkidegoa
Gasteiz	Vitoria-Gasteiz	Álava/Araba	Araba	Euskal Autonomia Erkidegoa
Girona	Girona	Girona ⁵⁹	Girona	Katalunia
Granada	Granada	Granada	Granada	Andaluzia
Guadalajara	Guadalajara	Guadalajara	Guadalajara	Gaztela-Mantxa
Huelva	Huelva	Huelva	Huelva	Andaluzia
Huesca	Huesca	Huesca	Huesca	Aragoi
Iruñea	Pamplona/Iruña	Navarra	Nafarroa	Nafarroa
Jaén	Jaén	Jaén	Jaén	Andaluzia
Kordoba	Córdoba	Córdoba	Kordoba	Andaluzia
Las Palmas Kanaria Handikoa	Las Palmas de Gran Canaria	Las Palmas	Las Palmas	Kanariak
León	León	León	León	Gaztela eta Leon
Lleida	Lleida	Lleida ⁶⁰	Lleida	Katalunia
Logroño	Logroño	La Rioja	Errioxa	Errioxa
Lugo	Lugo	Lugo	Lugo	Galizia
Madril	Madrid	Madrid	Madril	Madrilgo Erkidegoa
Málaga	Málaga	Málaga	Málaga	Andaluzia
Murtzia	Murcia	Murcia	Murtzia	Murtziako Eskualdea
Ourense	Ourense	Ourense ⁶¹	Ourense	Galizia
Oviedo ⁶²	Oviedo	Asturias ⁶³	Asturias	Asturias
Palentzia	Palencia	Palencia	Palentzia	Gaztela eta Leon
Palma	Palma de Mallorca	Illes Balears ⁶⁴	Balear Uharteak	Balear Uharteak
Pontevedra	Pontevedra	Pontevedra	Pontevedra	Galizia
Salamanca	Salamanca	Salamanca	Salamanca	Gaztela eta Leon
Santa Cruz Tenerifekoa	Santa Cruz de Tenerife	Santa Cruz de Tenerife	Santa Cruz Tenerifekoa	Kanariak
Santander ⁶⁵	Santander	Cantabria	Kantabria	Kantabria
Segovia	Segovia	Segovia	Segovia	Gaztela eta Leon
Sevilla ⁶⁶	Sevilla	Sevilla	Sevilla	Andaluzia
Soria	Soria	Soria	Soria	Gaztela eta Leon
Tarragona	Tarragona	Tarragona	Tarragona	Katalunia

⁵⁸ Gipuzkoako Batzar Nagusiek probintziaren izen ofiziala Gipuzkoa dela onartu bazuten ere (161/90 Foru Araua), probintziaren izendapen ofizialaren aldaketa gauzatzeko, Espainiako Gorteek onartu behar dute. Beraz, izendapen ofizialaren aldaketa ez da oraindik gauzatu Estatuko legean.

⁵⁹ Izen ofizial bakarra katalanezkoa izan arren, batzuetan gaztelaniako lehengo izena erabiltzen da oraindik: *Gerona*.

⁶⁰ Izen ofizial bakarra katalanezkoa izan arren, batzuetan gaztelaniako lehengo izena erabiltzen da oraindik: *Lérida*.

⁶¹ Izen ofizial bakarra galegozkoa izan arren, batzuetan gaztelaniako lehengo izena erabiltzen da oraindik: *Orense*.

⁶² Asturieraz (babelez), *Uviéu*.

⁶³ Asturieraz (babelez), *Asturies*.

⁶⁴ Izen ofizial bakarra katalanezkoa izan arren, batzuetan gaztelaniako lehengo izena erabiltzen da oraindik: *Islas Baleares*.

⁶⁵ Euskarazko izen historikoa *Sanandere*.

⁶⁶ Euskarazko izen historikoa *Sibilla*.

Hiriburuaren euskal izena	Hiriburuaren izen ofiziala	Probintziaren izen ofiziala	Probintziaren euskal izena	Autonomia- erkidegoa
Teruel	Teruel	Teruel	Teruel	Aragoi
Toledo	Toledo	Toledo	Toledo	Gaztela-Mantxa
Valentzia	València/Valencia	València/Valencia	Valentzia	Valentziako Erkidegoa
Valladolid	Valladolid	Valladolid	Valladolid	Gaztela eta Leon
Zamora	Zamora	Zamora	Zamora	Gaztela eta Leon
Zaragoza	Zaragoza	Zaragoza	Zaragoza	Aragoi

4.2. Probintzia-hiriburuak izen ofizialaren hurrenkeran

Hiriburuaren izen ofiziala	Hiriburuaren euskal izena	Probintziaren izen ofiziala	Probintziaren euskal izena	Autonomia- erkidegoa
A Coruña	Coruña	A Coruña ⁶⁷	Coruña	Galizia
Alacant/Alicante	Alacant	Alacant/Alicante	Alacant	Valentziako Erkidegoa
Albacete	Albacete	Albacete	Albacete	Gaztela-Mantxa
Almería	Almería	Almería	Almería	Andaluzia
Ávila	Ávila	Ávila	Ávila	Gaztela eta Leon
Badajoz	Badajoz	Badajoz	Badajoz	Extremadura
Barcelona	Bartzelona	Barcelona	Bartzelona	Katalunia
Bilbao	Bilbo	Bizkaia ⁶⁸	Bizkaia	Euskal Autonomia Erkidegoa
Burgos	Burgos	Burgos	Burgos	Gaztela eta Leon
Cáceres	Cáceres	Cáceres	Cáceres	Extremadura
Cádiz	Cádiz	Cádiz	Cádiz	Andaluzia
Castelló de la Plana / Castellón de la Plana	Castelló de la Plana	Castelló/Castellón	Castelló	Valentziako Erkidegoa
Ciudad Real	Ciudad Real	Ciudad Real	Ciudad Real	Gaztela-Mantxa
Córdoba	Kordoba	Córdoba	Kordoba	Andaluzia
Cuenca	Cuenca	Cuenca	Cuenca	Gaztela-Mantxa
Donostia / San Sebastián	Donostia	Gipuzkoa ⁶⁹	Gipuzkoa	Euskal Autonomia Erkidegoa
Girona	Girona	Girona ⁷⁰	Girona	Katalunia
Granada	Granada	Granada	Granada	Andaluzia
Guadalajara	Guadalajara	Guadalajara	Guadalajara	Gaztela-Mantxa
Huelva	Huelva	Huelva	Huelva	Andaluzia
Huesca	Huesca	Huesca	Huesca	Aragoi
Jaén	Jaén	Jaén	Jaén	Andaluzia

⁶⁷ Izen ofizial bakarra galegozkoa izan arren, batzuetan gaztelaniazko lehengo izena erabiltzen da oraindik: *La Coruña*

⁶⁸ Bizkaiko Batzar Nagusiek probintziaren izen ofiziala *Bizkaia* dela onartu bazuten ere (12/86 Foru Araua), probintziaren izendapen ofizialaren aldaketa gauzatzeko, Espainiako Gorteek onartu behar dute. Beraz, izendapen ofizialaren aldaketa ez da oraindik gauzatu Estatuko legean.

⁶⁹ Gipuzkoako Batzar Nagusiek probintziaren izen ofiziala Gipuzkoa dela onartu bazuten ere (161/90 Foru Araua), probintziaren izendapen ofizialaren aldaketa gauzatzeko, Espainiako Gorteek onartu behar dute. Beraz, izendapen ofizialaren aldaketa ez da oraindik gauzatu Estatuko legean.

⁷⁰ Izen ofizial bakarra katalanezkoa izan arren, batzuetan gaztelaniazko lehengo izena erabiltzen da oraindik: *Gerona*.

Hiriburuaren izen ofiziala	Hiriburuaren euskal izena	Probintziaren izen ofiziala	Probintziaren euskal izena	Autonomia-erkidegoa
Las Palmas de Gran Canaria	Las Palmas Kanaria Handikoa	Las Palmas	Las Palmas	Kanariak
León	León	León	León	Gaztela eta Leon
Lleida	Lleida	Lleida ⁷¹	Lleida	Katalunia
Logroño	Logroño	La Rioja	Errioxa	Errioxa
Lugo	Lugo	Lugo	Lugo	Galizia
Madrid	Madril	Madrid	Madril	Madrilgo Erkidegoa
Málaga	Málaga	Málaga	Málaga	Andaluzia
Murcia	Murtzia	Murcia	Murtzia	Murtziako Eskualdea
Ourense	Ourense	Ourense ⁷²	Ourense	Galizia
Oviedo ⁷³	Oviedo	Asturias ⁷⁴	Asturias	Asturias
Palencia	Palentzia	Palencia	Palentzia	Gaztela eta Leon
Palma de Mallorca	Palma	Illes Balears ⁷⁵	Balear Uharteak	Balear Uharteak
Pamplona/Iruña	Iruñea	Navarra	Nafarroa	Nafarroa
Pontevedra	Pontevedra	Pontevedra	Pontevedra	Galizia
Salamanca	Salamanca	Salamanca	Salamanca	Gaztela eta Leon
Santa Cruz de Tenerife	Santa Cruz Tenerifekoa	Santa Cruz de Tenerife	Santa Cruz Tenerifekoa	Kanariak
Santander	Santander ⁷⁶	Cantabria	Kantabria	Kantabria
Segovia	Segovia	Segovia	Segovia	Gaztela eta Leon
Sevilla	Sevilla ⁷⁷	Sevilla	Sevilla	Andaluzia
Soria	Soria	Soria	Soria	Gaztela eta Leon
Tarragona	Tarragona	Tarragona	Tarragona	Katalunia
Teruel	Teruel	Teruel	Teruel	Aragoi
Toledo	Toledo	Toledo	Toledo	Gaztela-Mantxa
València/Valencia	Valentzia	València/Valencia	Valentzia	Valentziako Erkidegoa
Valladolid	Valladolid	Valladolid	Valladolid	Gaztela eta Leon
Vitoria-Gasteiz	Gasteiz	Álava/Araba	Araba	Euskal Autonomia Erkidegoa
Zamora	Zamora	Zamora	Zamora	Gaztela eta Leon
Zaragoza	Zaragoza	Zaragoza	Zaragoza	Aragoi

⁷¹ Izen ofizial bakarra katalanezkoa izan arren, batzuetan gaztelaniako lehengo izena erabiltzen da oraindik: *Lérida*.

⁷² Izen ofizial bakarra galegozkoa izan arren, batzuetan gaztelaniako lehengo izena erabiltzen da oraindik: *Orense*.

⁷³ Asturieraz (babelez), *Uviéu*.

⁷⁴ Asturieraz (babelez), *Asturies*.

⁷⁵ Izen ofizial bakarra katalanezkoa izan arren, batzuetan gaztelaniako lehengo izena erabiltzen da oraindik: *Islas Baleares*.

⁷⁶ Euskarazko izen historikoa *Sanandere*.

⁷⁷ Euskarazko izen historikoa *Sibilla*.

5. IZEN HISTORIKOAK

Euskara	Gaztelania
Asturietako Printzea	Príncipe de Asturias
Asturietako Printzerria	Principado de Asturias
Compostelako Donejakue	Santiago de Compostela
Kataluniako Printzerria	Principado de Cataluña
Oska	Huesca
Sanandere	Santander
Sibilila	Sevilla

Izen historiko hauek lurralde bakoitzaren historiarekin loturik daude, eta, hortaz, historia-gaietan erabil daitezke.

OHARRA

Gaztelaniaz azentu grafikoa duten hitzak azentuarekin nahiz azenturik gabe idatz daitezke: *León / Leon*.

IRIZPIDE NAGUSIAK

Espainiako Erresumako eta Frantziako Errepublikako probintzia, departamendu eta eskualdeen euskal ordainak finkatzean, irizpide hauek izan dira gidari:

- Toki-izen horiek idatziz eta ahoz euskaraz izandako tradizio, usadio eta hurbiltasuna: *Akize, Arroxele, Bordele, Gaztela, Kordoba, Madril, Paue, Tolosa...*
- Toki-izenen garrantzia eta erabiltzeko maiztasuna kontuan izanik, toki-izen nagusi ezagun eta hurbilenak euskal fonetikaz jarri dira: *Akitania, Aragoi, Bartzelona, Britainia, Errioxa, Korsika, Palentzia, Murtzia...*
- Gure artean gutxi erabiltzen ditugulako, tradizio sendorik ez duten izenak jatorrizko era ofizialean eskaintzen dira, inoiz toki bereko hizkuntza jatorren grafiak errespetatuz, ofizialak direnean bereziki: *Alacant, Avignon, Avila, Girona, Lleida, Lozère, Nancy, Ourense, Perpinyà, Troyes, Valladolid...*
- Inoiz, bigarren mailan bada ere, forma historiko zaharrak eskaini dira: *Auski, Aturbe, Oska, Sibilila*, etab.
- Zenbait izenatarako formak proposatzeak ez du esan nahi toponimo jakin baterako proposatzen dena toponimo horren balizko homonimoei ere ezarri beharrekoa denik. Adibidez, Espainiako Andaluziako *Córdoba* hiria, euskaraz, *Kordoba* da; Argentinako *Córdoba* hiria, berriz, *Córdoba* da euskaraz ere. Frantziako *Lorraine* eta *Bourgogne* eskualdeen izena, euskaraz, *Lorrena* eta *Borgoina* da, hurrenez hurren; Kanadako Québeceko *Lorraine* hiria eta Frantziako Marne departamenduko *Bourgogne* udalerria, berriz, euskaraz ere *Lorraine* eta *Bourgogne* dira, hurrenez hurren.

(Euskaltzaindiak, Bilbon, 2006ko urriaren 27an onartua)